

РІЗНИЧЕНКО Юрій Володимирович (15(28). 09. 1911, Київ — 01. 01. 1981, Москва) — сейсмолог, геофізик. Син **В. Різниченка**. Доктор фізикоматематичних наук (1945), професор (1947), член-кореспондент АН СРСР (1958). Державні нагороди СРСР. Навчався у меліоративній профшколі (1926—29), інституті шляхів сполучення (1930) та гірничо-геологічному інституті (1931—35; усі — Київ). 1928—30 працював у розвідувальних партіях Українського геологорозвідувального управління. 1935—36 — на військовій службі. 1936—38 — у сейсмічній лабораторії Всесоюзної контори геофізичних розвідок; 1938—46 — в Інституті теоретичної геофізики АН СРСР; 1946—55 — у Геофізичному інституті АН СРСР; від 1955 — в Інституті фізики Землі АН СРСР (усі — Москва); водночас 1945—55 — професор Московського геологорозвідувального інституту, 1950—57 — Московського університету.

Головний редактор журналів «Известия АН СССР. Серия Геофизическая» (1962—64) та «Известия АН СССР. Серия Физика Земли» (1964—81). Наукові дослідження присвячені вивченню поширення сейсмічних хвиль з метою дослідження будови земної кори та фізико-механічних властивостей гірських порід. Запропонував узагальнений кінематичний метод інтерпретації сейсмічних даних — метод полів часу. Брав участь у розробленні методу моделювання сейсмічних хвильових процесів для вирішення завдань сейсморозвідки та вивчення структури Землі; методу визначення сейсмічної небезпеки, що ґрунтується на кількісному дослідженні струшуваного середовища. На початку 1960-х рр. брав участь у Женевських переговорах щодо заборони ядерних випробувань.

Основні праці

К теории сейсмического годографа // Изв. АН СССР. Сер. географическая и геофизическая. 1939. № 3; О сейсмических свойствах слоя вечной мерзлоты // Там само. 1942. № 6; Геометрическая сейсмика слоистых сред. Москва; Ленинград, 1946; Корреляционный метод преломления волн. Москва, 1952 (співавт.); Импульсный сейсмический метод изучения горного давления // Докл. АН СССР. 1955. Т. 102, № 3; Развитие ультразвуковых методов в сейсмологии // Изв. АН СССР. Сер. географическая и геофизическая. 1957. № 11; Исследование горного давления геофизическими методами. Москва, 1967 (співавт.); Сейсмическое районирование СССР. Москва, 1968 (співавт.); Элементарная теория вертикальных сейсмотектонических движений // Докл. АН СССР. 1976. Т. 226, № 2; Проблемы сейсмологии. Москва, 1985.

Д. Є. Макаренко

Бібліографічний опис:

Різниченко Юрій Володимирович / Д. Є. Макаренко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-879340>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).